

Statens Planteavlsforsøg

Meddelelse nr. 1734

85. årgang

21. juli 1983

Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

*Havebrugscentret, Institut for Grønsager, 5792 Årslev***Forskellige udplantningstider af jordbær**

A. Thuesen

Det synes ikke at være af større betydning for udbyttet, om der plantes i september eller i det følgende forår, idet der ikke var forskel på det samlede udbytte for andet og tredje høstår.

Ved plantning i midten af september er der kun opnået små førsteårs udbytter, og ved forårsplantning var plukning i samme år næppe rentabel.

Udplantning i begyndelsen af august har med sorten 'Sengana' givet et acceptabelt udbytte i året efter plantningen. Hos 'Zefyr', udplantet i midten af august, var førsteårs udbyttet mindre tilfredsstillende.

Augustplantning gav i andet høstår lidt senere modning samt hos 'Sengana' flere gråskimmelangrebne bær end ved de følgende plantetider. Forsøgene har kun vist ubetydelige forskelle i bærstørrelse. Der er dog tendens til lidt større bær i andet høstår efter forårsplantning.

Indledning

Det er almindelig kendt, at sommerudplantning af jordbær omkring 1. august er bedre end efterårsudplantning og udplantning det følgende forår. Dette viser såvel ældre danske forsøg som flere forsøg i vore nabolande.

Fordelene ved sommerplantning ligger i en mere intensiv udnyttelse af jorden. Man kan have en tidlig afgrøde inden plantningen, og man opnår et acceptabelt udbytte året efter. Ulemperne er, at det er vanskeligt at få tilstrækkelig mange planter

til den tidlige plantning. Tages rankeplanterne for tidligt fra moderplanterne, mindsker man det samlede planteudbytte. Tidligt tiltrukne planter er derfor også dyrere.

Hvor jordbær dyrkes i landbrugsmæssige bedrifter, vil udplantning sædvanligvis først kunne ske efter kornhøsten. Denne undersøgelse tager især sigte på at belyse virkningen på udbyttet efter plantning i september og efter plantning det følgende forår.

Tabel 1. Forsøg I. Udplantningstider i jordbær 1972-75. Sort: Sengana.

Plantetid	Totaludbytte t/ha			Gns. alle år	Gns. 1974, 1975	1. høstperiode t/ha			kg/100 bær			Gråskimmel vægt %		
	1973	1974	1975			1973	1974	1975	1973	1974	1975	1973	1974	1975
4. aug. -72	15,5	23,2	24,3	21,0	23,8	9,6	4,8	14,8	0,88	0,71	0,67	5	19	2
14. sept. -72	5,9	22,4	24,3	17,5	23,3	4,7	5,8	15,2	0,91	0,69	0,68	9	11	3
30. marts -73	2,8	20,2	26,7	16,6	23,5	2,6	7,1	17,1	0,58	0,74	0,73	12	10	4
LSD	3,6	-	1,7	2,7		1,6	1,7	1,7	0,07	0,03	-	-	6	-

Tabel 2. Forsøg II. Udplantningstider i jordbær 1975-78. Sort: Zefyr

Plantetid	Totaludbytte t/ha			Gns. alle år	Gns. 1977, 1978	1. høstperiode t/ha			kg/100 bær			Gråskimmel vægt %		
	1976	1977	1978			1976	1977	1978	1976	1977	1978	1976	1977	1978
14. aug. -75	7,9	11,1	14,7	11,2	12,9	2,9	6,4	11,3	0,98	1,04	0,79	5	10	4
15. sept. -75	3,3	14,1	14,8	10,7	14,5	2,4	8,7	11,3	1,09	1,10	0,84	1	7	5
17. maj -76	1,1	14,1	14,9	10,0	14,5	0,4	8,8	11,0	0,65	1,14	0,82	4	8	5
LSD	0,4	-	-	-		0,3	-	-	0,17	-	-	2	-	-

Forsøgenes udførelse

Der gennemførtes et forsøg med sorten 'Sengana' og et med sorten 'Zefyr'. Planterne til begge forsøg blev tiltrukket i multipotplader under tageformering. De forårsplantede hold blev overvintret på friland i pladerne. Planteafstanden var ved begge forsøg 90 × 33 cm.

Augustplantningen med 'Zefyr' blev væsentlig senere end planlagt, idet rankedannelsen ved denne sort forløb ret langsomt. Forsøgene blev vandet efter behov. August 1975, da det andet forsøg startede, var meget tør. Også sommeren 1976 var meget nedbørsfattig, og jordbærplanternes tilvækst var præget af tørken.

Resultater

Forsøg I (tabel 1). Efter plantning i begyndelsen af august gav 'Sengana' i første høstår det bedste totaludbytte. Udbyttet var langt mindre efter plantning i midten af september. Og det var lavt og næppe rentabelt at plukke første år på forårsplantede hold. I andet og tredje høstår var 'Sengana' på normalt, fuldt udbyttensiveau.

I gennemsnit for de tre høstår var totaludbyttet størst ved augustplantning, men mellem september- og forårsplantning var der ingen sikker forskel i udbyttet. Tages gennemsnit af de to sidste høstår, giver de forskellige plantningstider lige meget.

Udbyttet i første høstperiode, der omfattede de tre første plukninger, var i 1973 størst ved det augustplantede hold. Dette hold var derimod i andet og tredje høstår senere i modning. Det forårsplantede hold gav i 1974 og 1975 lidt flere bær end det septemberplantede i denne periode.

Bærstørrelsen var i første høstår meget lille ved det forårsplantede hold. Dette må forklares ved, at planterne endnu var små og svagt udviklede ved høsttidspunktet. Der er i øvrigt ingen særlig betydningsfulde forskelle i bærstørrelse, omend det forårsplantede hold havde en smule større bær.

Vægtprocent af gråskimmelangrebne bær har kun i 1974 vist sikre forskelle mellem plantetiderne, idet det augustplantede hold havde ret mange skimlede bær.

Forsøg II (tabel 2). Med 'Zefyr' blev der i første høstår ligeledes opnået det bedste udbytte efter augustplantning. Men det ret lave udbytte kan dels skyldes den senere plantning, dels de meget tørre vækstvilkår.

I andet og tredje høstår gav de septemberplantede og de forårsplantede samme udbytte.

Udbyttet i første høstperiode, der ved 'Zefyr' også omfattede de tre første plukninger, var det første høstår lavt og bør ikke tillægges for stor betydning. Det kan dog nævnes, at de september-

plantede parceller havde de tidligst modne bær ved første plukning. Ligesom 'Sengana' synes 'Zefyr' i andet høstår at modne senere i det augustplantede hold end i de følgende plantninger.

Ved 'Zefyr' var bærstørrelsen i første høstår også lille ved det forårsplantede hold. I øvrigt har

plantetiderne ikke vist betydningsfulde forskelle i bærstørrelse.

Der var ingen sikre forskelle i angreb af gråskimmel mellem de tre hold i årene 1977 og 1978.

Der har ikke i disse forsøg været udfald i planteantallet ved efterårsplantningen – begge forsøg havde fuld plantebestand.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1983 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 5.000 eksemplarer.